Št. 230 Poštnina plačana v gotovini (Conto corrente con la posta) do 30. septembra 1925. Posamezna številka 20 cent. Letnik L.

Izhaja, izvzemši ponedeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo uredn... Prof. F. Peric. ... znaša za mesec L 7.—, ... leta L 32.— Za inozemstvo mesečno ... uredništva ...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2.—. Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2.— Oglasna naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20. I. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-53.

Licejska knjižnica LJUBLJANA, Jugoslavija

Naše mlekarne

Že delj časa se govori pri nas o organizaciji in prodaji mlekarskih izdelkov, masla in sira, a do danes žalibog se ni mnogo napravilo za izboljšanje produkcije. Prodaja je sicer deloma organizirana in začetek je pokazal uspeh, a nikakor ne moremo govoriti o izdelovanju po načinu, kakršnega zahteva trg.

Imamo nebroj mlekaren in siraren, a vsaka izdeluje svoje vrste maslo in sir. Način današnje produkcije kvari trg in ceno. Moramo, ako hočemo res doseči vrhunec v ceni, preobraziti način izdelovanja in opremljenja.

Naše «štruce» ostanejo vedno več ali manj ročni izdelki, dočim se moderna mlekarna ne zadovoljuje s tem, ampak ima svoje kroje z lepo in okusno «varnostno znamko».

Tega se pa pri nas malo ali pa nič ne vidi. Nujna potreba je torej, da naši strokovni činitelji v mlekarstvu ne gledajo samo na način izdelovanja, ampak da do pičice proučijo trg, njega želje ter celo «muhe». Imamo lahko prvovrstno blago, ki pa ni po opremljenju usmerjeno po želji trga. Dosežemo vedno le ceno, ki več ali manj zaostaja za ceno na trgu sploh.

Trgovec, ki kupi neoblikovano in po teži nerazdeljeno maslo, ima pač delo, da to oblikuje ter mu da za zunanjost lepo obliko. Četudi je maslo mogoče slabše, doseže lepo opremljeno in po teži razdeljeno nesorazmerno višjo ceno. Kupec-prodajalec na debelo pa, kateri hoče vedno zadovoljiti odjemalce, jim mora nuditi gotovo «znamko», ki jamči za dobroto ter pristnost.

To pa more pri našem maslu le tedaj, ako je kupi ceneje in če stroški oblikovanja in opremljanja ne presegajo kupne cene za prvovrstno opremljeno maslo ali sir.

Povsod — ne samo pri nas — se gleda od strani konsumentov na to, kako okusna in higijenična je oprema, mlekarskih izdelkov.

Vsega tega mi nimamo in to moramo spopolniti. Strokovnjaki na tem polju morajo poznati trg in nato organizirati zboljšanje.

Naše maslo je prvovrstno in se ceni. A kljub temu ne tako, kot bi moralo biti. Manjka še mnogo.

Vem dobro, da je blizu Vidma mlekarna, in sicer zasebna, ki kupuje naše maslo po Gorah ter ga nato predela v posebne oblike ter tudi mogoče pomeša z margarino ter ga po predelavi postavi na trg kot pristno gorsko maslo. So na pr. trgovine v Gorici, katere pošiljajo naše maslo v «štrucah» v Milan, kjer se predela in kot tako pride mogoče nazaj v naše kraje, ne več morda čisto, ampak «krščeno» z margarino. Seveda je tudi cenejše, in sicer tako cenejše, da lahko tekmuje v ceni z našim pristnim maslom.

Mi moramo torej stremeti za zboljšanjem produkcije in prodaje. Poiskati si trg v starih pokrajinah ter tam vpeljati naš mlečni produkt. Naše mlekarske zadruge morajo, ako hočejo res delati, oskrbeti svojo centralo, ki bo vodila ves promet z maslom in mlekarskimi izdelki sploh.

Mlekarski strokovnjaki pa morajo skrbeti, da ne bo vse samo za poročila, ampak tudi delo se mora poznati in to na našem produktu masla in sira.

Težka je naloga, ki jo ima mlekar-strokovnjak, a nikakor tako težka, da se ne da izvesti, in sicer v kratkem času.

Na delo! **Emmyn.**

Nov spor v angleški premogovni industriji

Vzroki krize

LONDON, 29. Ker ministrski predsednik nikakor noče priznati zahtev rudarskih delavcev, grozi premogovni industriji nova kriza. Sedanji položaj spora se da tako-le označiti. Najprej je bilo sproženo vprašanje, če veljajo krajevne pogodbe, ki so bile sklenjene med delodajalci in delojemalci in ki imajo za podlago nizke plače od lanskega leta, tudi za dobo takozvanega premirja. To premirje med delavci in delodajalci traja do maja prihodnjega leta. Drugo vprašanje v sporu tvorijo brezposelne podpore, ki so bile odtegnjene onim rudarjem, kateri so za delj časa prekinili delo v rudnikih radi prenizkih plač. Naglasiti je treba, da so bile te podpore z ozirom na pogodbo protipostavno odtegnjene. Na prvo vprašanje je Baldwin odgovoril negativno, glede drugega vprašanja pa se je izjavil nekompetentnega ter pripomnil, da ima v zadevi odtegnjenih podpor odločati le parlament.

Na to so odgovorili delavci, da se ne bodo več udeležili dela v premogovni komisiji, marveč da bodo sklicali mednarodno rudarsko konferenco, ki bo obravnavala ta vprašanja. Istočasno so izjavili, da bodo izdali na celokupno angleško delavstvo proglas, v katerem mu bodo obrazložili jedro orisanega spora.

Kitajska vojaška komisija v Moskvi

MOSKVA, 29. Prispela je semkaj kitajska vojaška misija, ki jo je maršal Feng Ju Sian odposlal v Rusijo v svrho proučevanja gospodarskih prilik. Komisiji predseduje načelnik kitajskega generalnega štaba general Siun Pin. Komisija se bo mudila v Rusiji en mesec. Verjetno je, da bo komisija po preteku te dobe odpotovala v študijske svrhe v zapadno Evropo.

Priprave za novo delovanje vlade

Dela ministrskega sveta in velikega fašistovskega sveta - Zadržanje skupin opozicijonalnega bloka - Demokratski socijalci za novo koalicijo opozicij

RIM, 29. Kakor smo včeraj poročali, se bo povrnil Mussolini v četrtek v Rim. Isti dan se bodo začeli sestanki med zastopniki Industrijske zveze in fašistovskih sindikatnih korporacij radi vprašanja sindikatnih zastopov pri sestavljanju delovnih pogodb. Teh sestankov se bo udeleževal tudi Mussolini. Tudi direktorij fašistovske stranke je bil sklican za 1. oktobra od glavnega tajnika Farinaccija. Na tem zasedanju se bo govorilo med drugim o novih delih velikega fašistovskega sveta in o poročilu, ki ga bo Farinacci imel o notranjem položaju stranke in o spremembah strankinih pravil.

Sploh bo prihodnji teden bogat na političnih dogodkih izredne važnosti. Že v pondeljek zjutraj bo začel zasedati ministrski svet in zvečer istega dne se bo sestal veliki fašistovski svet na svoji prvi seji; in vprašanja, ki so na dnevnih redih obeh svetov in o katerih smo že poročali, so posebne važnosti za nadaljnji razvoj notranje politike.

Medtem se začenjajo shajati posamezne stranke Aventina, da se pogovorijo o političnem položaju. Tako se je že sestal izvršilni odbor maksimalistične stranke, kateri je vsled prerekanj po znanem koraku strankinih voditeljev izdal izjavo, v kateri se potrjuje, da so maksimalisti zapustili Aventin, ker da hočejo na temeljih razrednega boja pokazati svojo nepopustljivost napram sedanjemu režimu.

Tudi osrednji odbor unionistov se je sestal včeraj, ki je ob otvoritvi sestanka naslovil na voditelja opozicij Amendolo brzojavko, v kateri mu želi čimprejšnji povratek v areno vsakdanjih borb. Odbor je seveda proučil tudi sedanji politični položaj, ne da bi sprejel v tem oziru kak sklep, ker je na sestanku prevladalo mnenje, da je treba pred odločilnim korakom slišati še nasvet Amendole. Vsled tega je bil odgoden tudi sestanek izvršilnega odbora stranke.

Končno je določen na 2. oktobra sestanek parlamentarne republikanske skupine in na 18. istega meseca se bo vršila seja osrednjega odbora demokratskih socijalcev.

Glede nadaljnjega postopanja teh poslednjih je posebno značilen članek bivšega ministra za pošto, Di Cesarò, v reviji «Lo Stato democratico», kateri jasno izdaja trdno voljo demokratskih socijalcev za povratek v Zbornico. «Demokratski socijalci na Aventinu — piše bivši minister za pošto — so večkrat dokazali potrebo povratka v zbornico in so le iz ozirov disciplinarnega značaja ostali strnjeni v vrsti aventincev. Sedaj pa, ko so maksimalisti zapustili Aventin, je jasno, da so opozicijonalne stranke postavljene pred nova vprašanja. Vendar pa se bodo opozicijonalci morali znajti složne v obrambi gotovih načel, na katere se fašizem ne ozira, medtem ko jih opozicijonalne stranke smatrajo za neobhodno potrebne za vsak napredek: radi teh načel se morajo opozicije sporazumeti tudi s tistimi maksimalisti, ki danes hodijo že svojo pot, in z onimi drugimi opozicijami v zbornici, katere niso hotele nikoli vstopiti v vrste aventincev.»

V bistvu predlagajo torej demokrati enotno fronto opozicij, kar bi bilo nekaj širšega nego navadni blok ustavnih skupin, o katerem se je govorilo te dni.

Nove Mussolinijeve izjave za skrajno nepopustljivost

Farinacci napoveduje «tretji naval» fašizma

RIM, 29. V nedeljo je ministrski predsednik Mussolini na svojem potovanju po Pijemontu prišel v Vercelli, kjer je imel pred mnogobrojno ljudsko množico govor, v katerem je med drugim ostro napadal opozicije na Aventinu. Potem, ko je obljubil, da bodo fašisti v slučaju potrebe dvignili zopet manganel proti svojim sovražnikom, je povdaril, da je spričo velike vojske fašistov prav brez pomena, ako aventinci ostanejo gori na svojem griču ali pa če stopijo dol na plan. Ministrski predsednik je še zagotovil svoje poslušalce, da bo šel ž njimi po poti do postavljenih si ciljev ter tako zaključil svoja izvajanja: «Zberimo se v eni sami misli, v eni sami veri, v naši veri, kateri moramo služiti s skrajno nepopustljivostjo, ker to zahtevajo vere, ki vstajajo. Ali je moja resnica ali tvoja; ali je tvoja in ni moja. Ako menim, da je moja vera prava in sem gotov, da hodim po svoji poti velikim ciljem naproti, potem ne morem prenašati prikritih govoričenj, nizkotnih zased, obrekovanj strahopetcev. Vse to je teba zatreti in pokopati.»

Skoro istočasno je glavni tajnik fašistovske stranke naznanil iz Barija, da bo letošnji oktober prinesel tretji naval fašizma. Farinacci je pripomnil, da se je drugi naval začel z njegovim imenovanjem za glavnega tajnika fašistovske stranke, ter nadaljeval tako-le: «Iz Barija naznanjam vsej Italiji, da bo oktobra meseca fašizem začel svoj tretji naval. Režim bo po zagotovitvi zakonov za svojo obrambo spravil pod streho zakone za obnovo, ki bodo spopolnili program naše revolucije. Tretji naval bo potekel mirno, ako nas ne bo nihče motil, dali mu bomo silo za spremstvo, ako se bo kdo drznil staviti nam ovire na pot.»

Kongres sindikatov duševnih delavcev

GENOVA, 29. V veliki avli tukajšnje trgovinske visoke šole se je vršila prva plenarna seja kongresa sindikatov duševnih delavcev, na kateri je govoril justični minister Rocco o fašistovskem sindikalizmu.

Boji z vstaši v Cirenaiki

RIM, 29. Policijske operacije v Cirenaiki so prinesle dobre uspehe. V Carcuri je bila prepodena skupina vstašev, broječa kakih 60 mož. Pri tem je ostalo na licu mesta 40 mrtvih. Druga vstaška skupina je bila premagana od bande urojencev, ki so ostali na strani italijanskih čet in ki so bili odposlani na patruliranje v Uadi Zaza. Pri Saunu je bila iznenadena tretja tolpa vstašev. Našim poveljnikom zvesti urojenci so ugrabili tu sovražniku bogat plen.

Kralj Aleksander v Splitu

Veličasten sprejem - 30.000 ljudi pozdravlja kraljevsko dvojico

SPLIT, 29. (Izv.) Kraljevska dvojica je danes posetila otok Vis. Tekom dopoldne je prispela z vsem spremstvom v Split, kjer so ji meščani priredili veličasten sprejem. V Splitu se je zbralo nad 30.000 ljudi, da pozdravijo svojega kralja. Kralj in kraljica sta najprej posetila katoliško in pravoslavno cerkev, nakar sta si ogledala Dioklecijanovo palačo. Zvečer je splitska občina na čast kraljevski dvojici priredila slavnostno večerjo. Jutri se kralj in kraljica podata na lov.

Po današnjih informacijah se kralj in kraljica povrneta v Beograd najkasneje do sobote.

Konferenca za zaščito jugosl. delavstva

BEOGRAD, 29. Včeraj dopoldne od 10. do 1. in popoldne od pol 4. do 5. je bila v ministrstvu socialne politike pod predsedstvom ministra Simonovića konferenca, na kateri se je razpravljalo o zaščiti domačih delavcev in o izgonu inozemskih delavcev. Na tej seji so bila zastopana ministrstva za zunanje stvari, za socialno politiko, trgovino in industrijo in za notranje stvari, šumska in rudarska generalna direkcija; dalje so se udeležili konference tudi zastopniki trgovinskih, industrijskih in delavskih korporacij. Ljubljansko trgovsko zbornico je zastopal tajnik dr. Pless. Delegat ministrstva za zunanje stvari je bil dr. Rybař.

Na seji so zastopniki raznih ministrstev podali svoje mnenje, ter so naglašali, da je treba predvsem zaščititi domačega delavca ter omogočiti, da se prepreči škodljiva konkurenca iz inozemstva, da pa je treba upoštevati tudi potrebe domače industrije, kateri čestokrat manjka kvalificiranih delavcev. Razen tega se morajo upoštevati tudi jugoslovenske mednarodne obveznosti in končno tudi to, da je veliko število jugoslovenskih delavcev zaposlenih v tujini. To so bile teze ministrstva za zunanje stvari.

Po daljši diskusiji, v kateri je delegat ministrstva za zunanje stvari podal statistične podatke o stanju jugoslovenskega delavstva v inozemstvu in inozemskega delavstva v Jugoslaviji, je prevladalo mnenje ministrstva za zunanje stvari. Minister Simonović je izjavil, da bo izražene želje upošteval ter da se bodo v novem pravilniku navedene upravičene zahteve kakor tudi zahteve domačih delavcev uvaževale.

Avstrijski in francoski poslanik se informirata glede konference

BEOGRAD, 29. (Izv.) Danes dopoldne sta avstrijski in francoski poslanik posetila pomočnika zunanjega ministrstva Markovića ter se informirala glede konference za zaščito delavstva in glede zaposljevanja inozemskih delavcev v Jugoslaviji. Marković jima je izjavil, da je prišlo na konferenci do sporazuma in da se oni inozemski delavci, ki so že zaposleni v Jugoslaviji, ne bodo odpuščali. V tem smislu bo ministrstvo socijalne politike predložilo notranjemu ministru potrebna navodila.

Novinarski kongres v Skoplju

za amnestijo obsojenih novinarjev - Kvalifikacija za novinarje

BEOGRAD, 29. (Izv.) Na včerajšnji seji Udruženja jugoslovenskih novinarjev v Skoplju je bil izbran nov odbor. Kongresisti so odobrili resolucijo za amnestijo obsojenih novinarjev in abolicijo vseh dosedanjih novinarskih procesov. Nadalje je kongres razmotrival o gmotnih stanovskih vprašanjih in o kvalifikaciji za novinarje. Od sedaj naprej bo moral vsak novinar imeti srednješolsko maturo in obvladati več jezikov. Novinarska praksa bo trajala pet let.

Radić se povrne v Zagreb preko Milana

ZAGREB, 29. (Izv.) Kakor se doznava iz zanesljivih virov, Radić ne bo odpotoval iz Švice v Pariz. Povrnil se bo v Zagreb preko Milana, ker ga čaka doma nujno delo v stranki.

Temeljni kamen za poslaništvo ČSR v Beogradu

BEOGRAD, 29. Danes se je izvršila na svečan način položitev temeljnega kamna poslopju čehoslovaškega poslaništva v ulici kralja Aleksandra. Dasi je bilo v Beogradu slabo vreme, vendar pa se je svečanosti udeležila velika množica občinstva, predvsem pa čehoslovaška kolonija s poslanikom Šebo na čelu in ves diplomatski zbor.

Nova vlada v Albaniji

Grški poslanik Polihromades bo predložil poverilnice po kraljevem prihodu

BEOGRAD, 29. (Izv.) Novi grški poslanik Polihromades se je danes prvikrat prijavil v zunanjem ministrstvu. Poverilnice bo izročil, čim pride kralj in zunanji minister dr. Ninčić v Beograd.

Zunanje ministrstvo je prejelo obvestilo, da je bila danes sestavljena nova albanska vlada pod predsedstvom Ahmeda Zogu, ki je obenem predsednik albanske republike. Za pravosodnega ministra je imenovan Mitto Tutulain, za finančnega ministra Suleim Narova in za ministra javnih del in poljedelstvo Musa Juka. Ministra za zunanje in notranje zadeve bosta imenovana v par dneh.

Nove radiopostaje

ZAGREB, 29. (Izv.) Minister za pošte in brzojav je sklenil, da se zgradijo radiopostaje v Skoplju, Podgorici, Zagrebu in Ljubljani.

Težka nezgoda v Zagrebu

ZAGREB, 29. Včeraj popoldne je nekaj dečkov na smetišču ob Klavniški cesti brskalo med nabranimi stvarmi. Neki 12-letni deček je našel pločevinasto škatljico ter jo kazal tovarišem in materi. Ko je odprl pokrov, je škatlja eksplodirala ter ga — kosce raztrgala, smrtno ranila pa njegovo mater in dva tovariša. Pozneje se je ugotovilo, da je bila to francoska bomba. Policija je uvedla strogo preiskavo, da dožene, kako je ta bomba prišla na smetišče.

Komunike o stanju setve v Jugoslaviji

BEOGRAD, 29. Jugoslovensko finančno ministrstvo je izdalo komuniké o stanju setve v Jugoslaviji, ki je bila v drugi polovici avgusta skoro dobra. V valjevski oblasti je bilo stanje odlično, v baški, raški, travniški in bihaški oblasti med odličnim in zelo dobrim, v primorsko-krajiški, podunavski, šumadijski, moravski in timoški zelo dobro, v ljubljanski, mariborski, beograjski, osješki, požarevski, niški, kosovski, bitoljski, kruševski, dubrovniški, tuzlanski in vrbaški oblasti med zelo dobrim in dobrim, dobro pa je bilo v zagrebški, podrinski, bregalniški, užiški, zetski, splitski, sarajevski in mostarski oblasti. Bilo je dosti deževnih dni, dež pa ni škodoval. Toča je padala skoro v vseh oblastih, škode pa je bila samo v beograjski, baški in vrbaški oblasti. Koruza je zelo dobra. Krompir, tobak in deteljina so tudi dobri. Stanje živine je povoljno.

Konferenca o varnostnem paktu

Kraj in čas konference

LONDON, 29. Uradno javljajo, da je sedaj končnoveljavno določeno, da se sestane konferenca zunanjih ministrov, ki bodo razpravljali o varnostnem paktu, dne 5. oktobra v Locarnu v Švici.

BERLIN, 29. Listi priobčujejo londonske in pariške brzojavke, ki poročajo, da prevladuje v tamošnjih vladnih krogih mnenje, da mora priti na konferenci zunanjih ministrov v Locarnu do definitivnega sklepa varnostne pogodbe in da ta konferenca nikakor ne more biti samo informativnega značaja, kakor to želi nemška vlada. Poročila poudarjajo, da so bile itak na londonskem sestanku izvedencev v soglasju z Nemčijo odstranjene vse glavne ovire. V berlinskih uradnih krogih smatrajo te brzojavke za naročene ter so zelo v skrbeh. Varnostni pakt se bo moral torej podpisati že na tej konferenci, dočim je nemška vlada menila, da bodo razgovoru v Locarnu samo nekaka predpriprava za končno konferenco.

Strašna vodna katastrofa v Kini

Na stotine potopljenih

PEKING, 29. Ob Rumeni reki se je zrušil nasip, vsled česar je voda na jugu izstopila iz bregov. To je največja poplava od leta 1887 sem. Uradno se zatrjuje, da je 1 milijon 500 tisoč kvadratnih metrov zemlje pod vodo. 2 milijona prebivalcev je prišlo ob svoje imetje, na stotine ljudi je našlo smrt v vodi. Mednarodna komisija organizira pomožna sredstva.

Čičerin v Varšavi

Sestanek z Grabskijem in zastopniki sejma. Slavnostna večerja na čast sovjetskemu komisarju — Poljski tisk o Čičerinovem obisku

VARŠAVA, 29. V pogovoru z zastopniki poljskega tiska je sovjetski komisar za zunanje zadeve Čičerin naglašal veliko važnost poljskih naročil pri sovjetskih poljedelskih zadrugah. Ta naročila predstavljajo začetek onih rednih trgovskih odnošajev, ki se bodo pričeli med obema državama po sklenitvi poljsko-sovjetske trgovske pogodbe. Gospodarsko zbližanje obeh držav bo v prvi vrsti pospeševala njuna politika. V trenutku, ko se nahaja na dnevnem redu mednarodne politike toliko spornih vprašanj, je zaključil Čičerin, je začetek stabilne politike med sovjetsko Rusijo in Poljsko posebno velike važnosti.

Včeraj popoldne je Čičerin obiskal ministrskega predsednika Grabskega in nekatere zastopnike zbornice. Zvečer je zunanji minister Skrzyvski priredil na čast Čičerinu slavnostno večerjo, tekom katere mu je napil z nastopnimi besedami: Vaš obisk v Varšavi, gospod ruski komisar, pomeni političen dogodek, ki ga visoko cenimo. Smatramo ga kot željo, da se ustalijo prijateljski odnošaji med obema sosednima državama. Nadejamo se, da bodo naši razgovori obrodili sporazum, ki bo odgovarjal potrebam obeh dežel.

Čičerin je odgovoril: Zahvaljujem se Vaši vladi za prisrčen sprejem, ki so mi ga ob prihodu priredili vladni zastopniki in tisk, tolmač javnega mnenja. Tekom razgovora z Vašo ekscelenco sem upoznal vaša pravilna naziranja glede potreb in političnih problemov sedanjega trenutka. Zagotavljam vas, da bom pozdravil z največjim zadoščenjem Vaš prihod v Moskvo, ki bo pomenil novo razdobje v zgodovini poljskega in ruskega naroda. Tu v Varšavi sem se prepričal, da prevevajo poljsko politiko le miroljubne težnje. Tudi naša država dela z vsemi silami za ohranitev splošnega miru. In v znamenju politike največjega medsebojnega zaupanja dvignem čašo na vaše zdravje.

Čičerinov obisk komentirajo vsi poljski listi v daljših člankih. Konservativno glasilo «Otarszwianka» pravi: Čičerinov obisk dokazuje, da je napeto stanje med obema državama prenehalo. Nacijonalistična «Gazeta Porenjska» zatrjuje, da pomeni Čičerinov prihod v Varšavo novo fazo v razvoju normalnih odnošajev med obema državama in da bo mnogo pripomogel k razjasnitvi vidikov glede tesnejšega sodelovanja ruskega in poljskega naroda; nadalje nudi ta obisk zanesljivo jamstvo, da hočeta obe državi ohraniti trajen mir v vzhodni in srednji Evropi.

Sovjetske represalije proti Madžarski

BUDIMPEŠTA, 29. Po nekem tukajšnjem listu je petrograjska organizacija čeke prijela v hotelu dva, v Budimpešti dobro znana gospoda, ki sta na potovanju po Evropi prispela te dni v Petrograd. Izjavila jima je, da ju smatra čeka za talca dokler sovjetska vlada ne ve, kaj bo z usodo bivšega komunističnega ljudskega komisarja komunistične vlade na Madžarskem, Rakocsija, ki je bil prijet v Budimpešti.

Zasliševanje prijetega bivšega komisarja komunistične vlade na Madžarskem, Rakocsija, se je nadaljevalo vso nedeljo. Rakocsi je v svojih izpovedbah potrdil ves sum policije in navedel natančno listo onih oseb iz Budimpešte, ki so se udeležile takozvane majske konference na Dunaju. Na vprašanje, kako se je kot bivši ljudski komisar mogel odločiti za potovanje v Budimpešto, je odgovoril aretiranec po daljšem premišljanju: «Imel sem izbirati med dvema načinoma smrti». Več ni mogla policija v tej stvari izvedeti od Rakocsija.

Maršal Lyautey odhaja

PARIZ, 29. Ministrski svet je odobril ostavko, ki jo je podal maršal Lyautey.

DNEVNE VESTI

— **VOJNIM OŠKODOVANCEM.** Opozarjamo vojne oškodovance, da objavimo jutri v posebni prilogi številke vseh izžrebanih vojnoodškodninskih obveznic z označbo dobitkov pri posameznih številkah. Istotako objavijo vse omenjene številke tudi «Novice».

Premeščanje železničarjev

Premeščanje železničarjev novih pokrajin se je že začelo izvajati. Tako se glasijo naše informacije. Glede podrobnosti se nam poroča, da ima odpotovati prav te dni na svoja nova mesta v notranjosti Italije kakih 160 starejših železničarjev, t. j. takih, ki imajo že od 23-28 let službe. Premeščeni so v vse kraje širom stare Italije, v Bologno, Catanio itd.

Kakor se vidi, vztraja torej železniška uprava pri svojem načrtu, da premesti polagoma iz naših krajev vse železničarje izpod bivše vlade. Kljub dejstvu, na katero smo mi v našem listu vsestranski opozarjali, dejstvu namreč, da ima večina prizadetih železničarjev novih pokrajin svojo hišico in po košček zemlje, tako da bodo sedaj v tem pogledu popolnoma upropaščeni, kljub vsem zlim posledicam, ki jih bo imelo to splošno premeščanje za številne družine prizadetih — kljub vsemu temu, kljub vsem prošnjam in rotenjem železničarji novih pokrajin niso našli milosti pri odločujočih činiteljih železniške uprave.

In tako se izvrši ta nepotrebna preselitev neštetih družin v nove in nepoznane jim kraje, potem ko so njih glavarji dali v teh krajih svoja najboljša leta železnici, tako da so v vsakem pogledu zaslužili toliko ozira, da bi mogli v svojem domačem kraju svoja leta tudi doslužiti. Pa ne samo nepotrebno, temveč tudi naravnost škodljivo je to premeščanje. Komu naj bi koristilo? Železničarjem ne, ker bodo občutno oškodovani že zato, ker morajo zapustiti svoje domove. V drugih krajih bodo morali plačevati visoko najemnino, a svoje hiše v domačem kraju bodo morali prodati za majhen denar ali pa jih kar zapustiti.

In kakšno korist naj ima od tega služba sama, oziroma železniška uprava? Mi smo prepričani da nobene, temveč je verjetno ravno nasprotno. Med ono skupino 160 železničarjev, ki so prvi na vrsti, so večinoma starejši uslužbenci v dobi od 45-50 let. Ako si predstavimo položaj takega uslužbenca, ki ga nemila usoda kar vrže v druge neznane mu kraje, potem ko je odslužil že 25 let na enem mestu in se takorekoč zrasel z dotičnim krajem, ni težko spoznati, da je nekaj povsem naravnega, ako postane tak uslužbenec pred časom nesposoben, ako celo zboli. Posledica je, da ga mora železniška uprava pred časom upo-

kojiti. A to je vsekakor vse drugo prej nego korist za železniško upravo.

Ali pa bo morda dobila železniška uprava vestnejše in zmožnejše ljudi, ki naj nadomestijo premeščene domače uslužbence? Za vsakogar, kdor pozna vestnost, zanesljivost, zmožnost in poslušnost tukajšnjih železničarjev, je to popolnoma izključeno.

Kaj hoče torej doseči železniška uprava s tem premeščanjem?

Pokora Medane

Kakor smo na kratko poročali v četrtkovi številki, je bila v noči od nedelje na pondeljek preteklega tedna ukradena izpred občinskega doma v Medani državna zastava. V pondeljek in torek se je vršila stroga preiskava, ki pa ni prinesla zaželjenih rezultatov, ker krivca ali pa krivcev nikakor ni bilo mogoče iztakniti, da bi bili primerno kaznovani za svoje nesmiselno in zlobno početje. Medansko prebivalstvo sicer sluti, kdo da so bili ti krivci, ki niti niso Slovenci, ali kaj pomaga, ko pa nima za svojo slutnjo točnih in neovrgljivih dokazov.

— Tekom preiskave je preplašeno medansko prebivalstvo nabralo 700 lir za nakup nove državne zastave in že v sredo se je vršil v Medani praznik pokore za od neznane roke nad državno zastavo zagrešeni zločin.

V sredo ob 9.30 zjutraj so se pričeli zbirati v Medani dragi gosti iz Brd in bližnje Furlanije. Med njimi so bili gradiščanski podprefekt cav. Gannatasio, konzul Francisci, orožniški poročnik Cipriani, comm. Perusini, brazzanski župan Scherer, zdravnik D'Ottone, krminski občinski zastop z zastavo, tajnik krminskega fašja Arrigo de Savorgnani s celotnim vodstvom fašja, fašji iz Brazzana, Koprive, Dolenja in Dobrovega, ženski fašij iz Krmina, male Italijanke iz Krmina, balile iz Krmina, in Dobrovega. Razen gostov so se udeležili slavnosti seveda tudi občinski zastop in prebivalci občine Medana kakor tudi šolska deca, ki je vihtela v rokah male italijanske zastavice. Občina je bila odeta vsa v zastave in zelenje in s cerkvenega zvonika se je razlegalo veselo pritrkavanje zvonov. Po deseti uri je čital č. g. župnik Milanič slovesno peto mašo, po končani maši pa se je vršilo pred občinskim domom blagoslovljenje nove zastave. Ob tej priliki je držal č. g. župnik Milanič krasen govor; za njim sta govorila še župan g. Lovrenc Toroš, občinski tajnik g. Polenčič in naposled konzul sofke legije Francisci. Po končanih obredih in govorih je bil prirejen zastopnikom oblasti v občinskem domu okusen in bogat zajutrek.

Tako je plačala občina Medana zločin, ki je bil zagrešen od neznane roke nad italijansko državno zastavo.

Gostilničarjem in obenem proizvajalcem mošta

Pri osrednjem užitninskem uradu v Gorici smo izvedeli sledeče: Gostilničarji, ki pridelujejo sami vino, morajo prijaviti krajevnemu užitninskemu uradu dan in približno količino grozdja spravljenega v lastne shrambe v svrho naprave vina. Tarifa je pa seveda potem običajna in se menja od občine do občine kot je že pač velika občinska doklada na užitnino. Drugih odredb v tem oziru do sedaj ni in zadostuje zaenkrat le prijava, tako so nam zatrdili na užitninskem uradu. Morebitne nadaljne odredbe in potrebna pojasnila na zahtevo zainteresiranih bomo sporočili.

Užitninska pristojbina za klanje prašičev

Ker so morali silno mnogi naši posestniki plačati lansko leto občutne denarne kazni, ker niso naznanili prašičev pred klanjem, jih opozarjamo letos, da si pustijo še pred klanjem svojih prašičev izdati užitninski listek (bolletta), da ne zapadejo visokim denarnim kaznim.

Političnо društvo «Edinost»
Gor. pokr. tajništvo.

Vojni invalidi!

Ker so nekatere osebe napravljale prošnje in prizive za invalide in vdove, zahtevajoč po 50 do 100 lir in so še napačno napravile tozadevne vloge, tako da so bili dotični invalidi in vdove ob denar in pa ob svoje pravice, je poslala goriška sekcija invalidov političnemu tajništvu «Edinosti» v Gorici sledeče poročilo, ki ga objavljamo s pripombo, naj se naši invalidi in vdove obračajo na navedeni urad invalidov in pa tajništva pol. društva «Edinosti» v Gorici, Via Carducci 7, Trstu in Idriji.

Poročilo se glasi:

«Nacionalno udruženje vojnih pohabljencev in invalidov, oddelek Gorica, opozarja še enkrat vse pohabljence in invalide, člane in nečlane, da je urad goriškega oddelka odprt od 9. do 12. in od 4. do 7. ure v ulici Morelli št. 26, pritl. Urad izvršuje vse prošnje, ki zadevajo pohabljence in invalide, brezplačno kakor prizive, zdravniško pomoč itd.

Zato naj se obračajo vsi invalidi, pa tudi vdove in sirote na prej omenjeni urad, kjer jim ne bo treba prav nič plačati, in naj se ne zatekajo k drugim osebam, ki ne poznajo sedanjih določb, ogrožajo radi tega resno izid cele zadeve in sprejemajo zato še lepo nagrado, ki bi si jo prav lahko invalidi prihranili.»

Vojni ujetniki na Ruskem

Na trentinski urad za poizvedovanje ujetnikov na Ruskem je došel iz Moskve seznam ujetnikov, med katerimi so po večini Slovenci iz naših krajev. Poročilo pravi, da sta Rutar Franc in Semenič Ivan že dobila potne liste in da se vrneta kmalu domov, da dobe nadalje v najkrajšem času potni list tudi Beletič Ivan, Drozgič Josip, Fumič Josip in Zimic Josip. Zimic Teodor, ki se že vrača s svojo ženo v Gorico, je dal tudi naslov Skubina Avgusta, ki bi tudi rad prišel domov, a mu primanjkuje sredstev. V kratkem upamo, da bomo dali natančnejše podatke v našem časopisju.

Političnо društvo «Edinost»
Gor. pokr. tajništvo.

Italijansko-jugoslovenska konferenca za razširjenje mednarodne obmejne postaje na Rakeku.

V ravnateljstvu železnic v Ljubljani se je pretekli teden sestala ponovna konferenca železniških zastopnikov obeh držav za razširjenje postaje Rakek. Italijansko delegacijo je vodil comm. Tessadori iz Trsta, medtem ko je konferenci predsedoval pomočnik ravnatelja drž. železnic v Ljubljani inž. Schneller, ki je pojasnil vse vzroke, ki so vodili ljubljansko ravnateljstvo pri sestavi načrta, ki je bil predložen konferenci.

Predloženi načrt predvideva tri glavne dele postaje:

1. **Potniški kolodvor.** Sedanje kolodvorsko poslopje bi dobila na obeh straneh primerne službene prostore za prometno službo, carinarnico in policijo obeh držav. Ta kolodvor bi imel 6 tračnic.

2. **Poseben del kolodvora** za prevzem prihajajočih tovornih vlakov bi imel obsežna skladišča za carinsko blago, veterinarske naprave in poseben kolodvor za strojno službo. Tak del bi zavzemal 16 tračnic.

Kolodvor za ranžiranje vlakov bi imel tudi 16 tračnic, kjer bi se ranžirali vlaki na obe strani. Na tem kolodvoru bi se morala zgraditi posebna službena stavba. Načrt predvideva tudi zidanje stanovanjskega poslopja za 140 uradnikov (60 italijanskih in 80 jugoslovenskih). Dalje je v načrtu zgradba električne centrale z električnim pogonom ki bi služila razsvetljevanju celokupnega kolodvora, pogonu v delavnici in dviganju vode. Kolodvor bi bil dolg okrog 320 metrov, tovarna kolodvora pa bi ležala na Logatcu. Skupni stroški bi po sedanjem načrtu znašali okrog 70 milijonov dinarjev, katero vsoto bi pokrili obe državi po poprej dogovorjenem ključu.

Glasom «Jugosl. Lloyda» so bili italijanski delegati s priloženim načrtom v glavnem zadovolni. Natančneje pa se bodo izjavili pismenim potom, ko načrt odobrijo italijanske oblasti.

— **Tatvina kolkovanih vrednot.** Radi ogromne tatvine kolkovanih vrednot so se umeknile iz prometa in rabe dvojne znamke za luksus in menjave, ki so bile ustanovljene s kr. odlokom od 20. marca 1921, št. 318 in ki imajo napis «Tassa di bollo lusso e cambi», in sicer sledeče štiri vrste: po 40, 45, 100 in 150 lir. Vsi tisti, ki imajo take znamke, všteti manjši prodajalci, jih lahko menjajo za druge vrednote na onem registrskem uradu, kjer so jih kupili, in sicer najdalje do 31. oktobra t. l. Dokazati morajo, da so vrednote pravilno kupili.

— **Kardinal Maffi v Postojni.** Kardinal Maffi je obiskal v spremstvu tržaškega škofa mons. Fogarja postojnsko jamo. Kardinal je prehodil peš del jame ter izrazil svoje globoko zadoščenje radi obiska tega čudovitega podzemskega sveta.

— **VPISOVANJE V SVETOIVANSKI ODDELEK šole «Glasbene Matice» se bo vršilo danes od 16. do 18. ure v otroškem vrtcu pri Sv. Ivanu.**

— **Popravek.** Tiskarski škrat je spremenil v včerajšnji vesti o razpisanih službah v slovenskih občinah videmske pokrajine **konsorcijalnega** živinozdravnika v «komercijalnega».

— Istotako naj se v listnici pol. dr. «Edinost», pokrajinski urad v Gorici, pravilno čita mesto Kravanja A. Črniče» **Kravanja A. Čezsoča.**

— **Urnik openskega tramvaja od 1. X. 1925 do 30. IV. 1926.**

Odhod iz Trsta, trg G. Oberdan: 7.—, 7.48, 8.12, 8.36, 9.—, 9.24, 10.12, 11.—, 11.24, 12.12, 12.12, 12.36, 13.—, 13.48, 14.36, 15.24, 16.12, 17.—, 17.24, 17.48, 18.36, 19.—, 19.24, 20.12, 21.—, 21.48, 22.36, 22.24*, 23.48**.

Odhodi z Opčin: 6.—, 7.—, 7.24, 7.48, 8.12, 8.36, 9.24, 10.12, 10.36, 11.24, 11.48, 12.12, 13.—, 13.48, 14.36, 15.24, 16.12, 16.36, 17.—, 17.48, 18.12, 18.36, 19.24, 20.12, 21.—, 22.—, 22.36*, 23.48**.

* od 1. do 30. aprila

** ob sredah in sobotah.

Ravnateljstvo si pridržuje pravico vpleti pomožne vozove izven urnika.

— **Splovitev vojne ladje v Tržiču.** V tržiški ladjedelnici so včeraj spustili v morje minonosca «Dardanelli», ki je bila tam dograjena na račun vojnega ministrstva. Splovitvi, ki je lepo uspela, je prisostvoval tudi minister za narodno gospodarstvo on. Belluzzo.

— **Avstrijski nadvojvoda — trgovec s hmeljem.** Kakor poročajo nemški listi, se je v dunajski trgovinski register vpisala tvrdka Leopold Habsburg Lothringen — trgovina s hmeljem na debelo. Lastnik tvrdke je Leopold Habsburg.

Leopold Habsburg je drugorojenec bivšega nadvojvode Salvatorja in je danes star 28 let. Po prevratu je ostal s svojim starejšim bratom nadvojvodom Rainerjem v Avstriji, kjer je v trgovini zavzemal že različna mesta in je sedaj začel lastno trgovino s hmeljem na debelo.

Iz tržaškega življenja
Burja in njene žrtve

Muhasti september nam zopet nudi priliko, da se obregnemo na vreme. Že v drugič nam je letos prinesel pravo zimsko burjo, to pot prav nenavadno silno. Že od nedelje divja in rohni nad mestom, kakor da bi hotela vse podreti in raznesti. Posebno predpreteklo noč in včeraj predpoldne je bila njena jeza zelo huda; nekateri njeni sunki so dosegli z naglico nad 100 km na uro. Toda vrtoglava poredница ni samo pometala ulic, odnašala klobukov in razmetavala branjevkam na trgih koše in jerbase, zakrivila je tudi mnogo več ali manj hudih nesreč celo dve smrtni. Zdravniki na rešilni postaji in v mestni bolnišnici so imeli radi nje mnogo posla.

Prva žrtev burje je bil včeraj zjutraj 27-letni težak Fortunat Pirone, stanujoč v ulici Beccherie št. 19. Ko se je okoli 4. ure vračal z dela v škedenjskih plavžih, ga je silni sunek burje treščil s tako močjo v neki jarek, da je pri padcu zadobil precej hude zmanje in notranje poškodbe. Na pomoč mu je moral prihiteti zdravnik rešilne postaje, ki ga je dal nato prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v nevarnem stanju v kirurgični oddelek. Pozneje se je stanje ponesrečenca radi nastopivših komplikacij zelo poslabšalo in ob 15. uri je nesrečnik izdihnil.

— Par ur pozneje je burja spravila v bolnišnico 52-letnega težaka Andreja Uršič, ki je delal v lesnih skladiščih pod Škednjem. Z nekega železniškega voza je prevrnila nanj par težkih desk, ki so ga hudo opraskale na raznih delih telesa in mu vrhutega zlomile levo nogo v stopalu. Mož bo moral ležati par tednov.

— V prosti luki Duca D'Aosta je močan sunek burje okoli 10. ure prevrnil dvovprežen tovorni voz, pri čemer si je kočijaž Venceslav Vouk, stanujoč v Lonjerju št. 113, zlomil desno nogo ter se pobil po prsih. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti približno mesec dni.

— Najhujše je burja zdelala 23-letno šivilju Elviro Dobrila, stanujočo v ulici Istria št. 65. Ko je šla okoli 10. ure po omenjeni ulici, jo je burja pahnila s tako silo, da je telebnila z obrazom na kameniti tlak. Pri tem si je revica popolnoma zdrobila nosne kosti, zlomila zgornjo čeljust in najbrž ji je tudi počila lobanja. Mimoidoči so nesrečnico prenesli pol nezavestno v zavetje in poklicali na pomoč zdravnika rešilne postaje. Ta je Dobrilovi, ki je imela obraz strašno razmesarjen, za silo obvezal rane, nato jo je dal prepeljati v mestno bolnišnico. Tko ne nastopijo kake komplikacije, bo revica okrevala, toda življenje ji bo grenil za vedno strašno spačeni obraz.

— Posebno voznikom je burja delala hude preglavice. Mnogo jih je spravila več ali manj težko poškodovane v bolnišnico, enega celo v mrtvašnico. Ta nesrečnik je 61-letni Fran Lisjak, stanujoč v ulici Media št. 17. Ko je včeraj popoldne okoli 15. ure peljal svoj dvovprežni voz po nabrežju Nazario Sauro, je v bližini Lloydove palače burja dvignila z voza velik oder, sestavljen iz močnih desk, takozvani «tavolac», in ga prevrnila na Lisjaka, ki je korakal na strani ob vozu. Mimoidoči so siromaka rešili izpod težkega odra hudo poškodovanega; imel je zlomljeno desno nogo v stegnu in hude notranje poškodbe. V mestni bolnišnici, kamor je bil prepeljan z avtomobilom rešilne postaje, je revež ob 19.45 izdihnil.

— Slična nezgoda, ki pa k sreči ni imela tako tragičnih posledic, je doletela tudi 50-letnega voznika Josipa Šuber, stanujočega v Kolonji Monte Fiascone št. 206. Ko se je sinoči okoli 17. ure vračal s svojim enovprežnim vozom domov, je v ulici Cologna, na vogalu ulice F. Severo burja prevrnila z voza nanj koš, ki služi za prevažanje gramoza. Šuber, ki je zadobil hude poškodbe po hrbtu, je ostal dobre pol ure pod povezinjenim košem, dokler mu niso mimoidoči na njegovo vpitje pomagali iz čudne pasti. Ker je na lice mesta poklicani zdravnik ugotovil, da ima Šuber zlomljeno hrbtenico, ga je dal prepeljati v mestno bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti kakih 6 tednov, če ne še delj.

— V mestno bolnišnico je včeraj zjutraj prišel iskat pomoči tudi 31-letni voznik Humbert Marcuzzi, katerega je burja na pomolu Audace, kjer je bil zaposlen pri razkladanju svojega voza, tako hudo povaljala po tleh, da se bo moral zdraviti kakih 10 dni.

— 11-letna Violetta Vigini, stanujoča v ulici Rigutti št. 11, se je včeraj popoldne odpravila k neki prijateljici, stanujoči v neki bližnji hiši. Ko je dospela pred hišo prijateljice, je močan sunek burje nenadoma odtrgal od zida velik kos ometa, ki je treščil Viginijevi na glavo s tako silo, da ji je pretresel možgane in ji tudi poškodoval lobanjo. Revica se sedaj zdravi v mestni bolnišnici.

— K temu nesrečnemu poglaju moramo kočno prišteti še kakih 10 oseb, ki jih je burja manj hudo zdelala. V bolnišnico in na rešilno postajo so se zatekle med drugimi 73-letna Antonija Ruprecht, ki se je pri padcu pobila po hrbtu, 17-letna Natalija Stockhaus, ki je imela razne poškodbe na glavi ter 23-letni težak Ivan Poropat, kateremu je burja v lesnih skladiščih pod Škednjem vrgla na glavo tram, ki ga pa ni hudo poškodoval.

— **Otrok utonil.** V odsotnosti matere, ki je šla na trg in jo pustila samo doma, se je 2-lena Nedda Mancinelli, stanujočo v ulici Appiari št. 31, včeraj zjutraj igrala pri škafu vode, ki je stal sredi kuhinje. Pri igri je mala Nedda zdrknila s sprednjim delom života v škaf in utonila, dasi je bilo v njem le par litrov vode. Ko se je mati vrnila s trga, je bil ubogi otrok že mrtev.

Vesti z Goriškega

— **Zaključek videmskega tečaja za drugorodno učiteljstvo.** V soboto je bil slovesno zaključen tretji tečaj za drugorodno učiteljstvo v Vidmu. V nedeljo so se odpeljali udeleženci tečaja v spremstvu podpredsednika odbora, prof. Morpurga, didaktičnega ravnatelja Toneatto in odborovega blagajnika comm. Zilli v Benetke, kjer so se vkrcali na majhen parnik, katerega jim je dalo za ves dan na razpolago vojaško morsko poveljništvo v Benetkah. Zjutraj so si ogledali izletniki kopališče Lido, popoldne pa pod vodstvom strokovnjakov zanimivosti toliko opevanega mesta na lagu. Pri poslovilni večerji so bili razni govori; v imenu drugorodnega učiteljstva je govoril in se zahvalil prirediteljem tečaja g. učitelj Kraševec. V pondeljek zjutraj so izletniki prispeli v Videm, odkoder so se povrnili na svoje domove.

— **Odlikovanje goriškega slikarja.** Na pariški razstavi dekorativne umetnosti sta razstavila iz cele Julijske Benečije svoja dela samo dva goriška umetnika: arhitekt Gyra in slovenski slikar Lojze Spazzapan Poslednji je razstavil številne slike z dekorativnimi vzorci za blago, preproge in prevleko. Pri razdeljevanju odlikovanj je bila Spazzapanu podeljena srebrna svetinja.

— **Pravijo...** Pravijo, da je moral odgovorni urednik goriškega humorističnega lista «Fioretto» v nedeljo občutiti vso težo svoje odgovornosti. Pravijo namreč, da so se v nedeljo popoldne oglasili v uredniških prostorih g. Jakina, t. j. v kavarni «Adriatico», trije gospodje, ki so pozvali g. Jakina na dvorišče kavarne ter ga tamkaj neusmiljeno obdelali z rokami in nogami. Kakor pravijo, je bil g. Jakin pozvan na tako težak odgovor radi tega, ker je «Fioretto» od sobote zbodel pod «Pravijo» tudi hčerke oziroma sestre dotičnih gospodov.

— **«Splošno slov. žen. društvo v Gorici»** ima danes v sredo, dne 30. t. m. ob 3. uri pop. svojo prvo počitniško odborovo sejo, katere naj se vse odbornice gotovo in točno udeleže.

— **Iz Vojerskega.** Včeraj zjutraj ob kakih treh so vdrli neznani tatovi v hišo dedičev Marvina Josipa št. 1. Pokradli so dvokolo, perilo, pršut in zlato verižico. Škode nad L 1000. Tatovi so jo odkurili proti Prvačini.

— **Iz Gorice.** Tudi iz Gorice bi lahko poročali često o mnogoštevilnih tatvinah, ki so vedno na dnevnem redu, toda kam pa bi prišli, če bi poročali o vsakem ukradenem kolesu, perilu, kokoših, salamih, pršutih in tudi manjših svotah denarja. Zato se v svojih poročilih omejujemo samo na debelejše tatvine, kakor n. pr. sledeča:

V ulici Contavelle št. 4 prebivata neka Matilda Schwarz in njena nečakinja. V nedeljo sta se teta in nečakinja odpeljali v Trst, odkoder sta se zvečer povrnili zopet v Gorico. Ko sta vstopili v svoje stanovanje, ju je čakalo nemalo presenečenje po sobah je bilo vse razmetano in in nič več ni bilo štirih hranilnih knjižic, glasečih se na znesek 20.000 lr, kakor ni bilo več tudi raznih njunih dragocenosti. Pozneje so našli hranilne knjižice v neki razrušeni hiši v Tržiču.

— **Usodna igra.** V pondeljek zvečer se je igral 14-letni Gino Mazzolini z bratranci pri svojem stricu v ulici Aquileia s pištolo. Med igro je deček po nesreči sprožil iz pištole kroglo, ki je zadela bratranca v usta. Ko je deček uzrl krvavo posledico svojega nepravednega igranja, je ves prestrašen pobegel ter se skril, medtem ko so njegovega ranjenega bratranca prepeljali v bližnji sanatorij sv. Justa.

— **Velike poneverbe v prvaški občinski upravi.** V prvaški občinsksi upravi so prišli na sled velikim poneverbam, pri katerih je občina oškodovana za približno 18.000 lir. — Sodna oblast je uvedla preiskavo, na katero podlagi je bila izvršena že ena aretacija.

Borzna poročila.

DEVIZE:

Trst, 29. sept. Amsterdam od 980.— do 995.— Belgija od 1[illegible] do 108.—; Pariz 116.— do 116.75 London od 119.— do 119.40; New York od 24.50 do 24.70; Španija od 350.— do 360.—; Švica od 472.— do 477.—; Atene od 35.— do 36.50; Berlin od 578.— do 588.—; Bukarešt od 11.50 do 12.— Praga od 72.50 do 73.25; Ogrska od 0.0335 do: 0.0350; Dunaj od 340.— do 355.—; Zagreb od 43.40 do 43.80.

VALUTE:

Trst; 29. sept. Avstrijske krone od 0.0335 do 0.0350; dinarji od 43.— do 43.75; dolarji od 24.40 do 24.65; novci po 20 frankov od 93.— do 96.—; funt šterling od 119.— do 119.30,

Benečijske obveznice 68.40.

MALI OGLASI

SOBO, v sredini mesta, išče gospod za mesec oktober. Ponudbe na upravništvo pod 113 1393

SKLADIŠČE oglja, v najboljši legi, v sredini, veliko, z dobro prodajo, se proda, Simonetti, Via Udine 29 pritličje. 1394

SLUŽKINJO, pošteno i marljivo išče boliša obitelj. Plača po dogovoru. Prednost imajo one, ki poznajo srbo-hrvatski jezik, Via Cologna, Strada Nuova 40 — Trst. 1390

GOSPA, sama, ves dan odsotna, išče prazno sobo v bližini ljudskega vrta, Via Rismondo 4, mlekarna 1391

TRGOVSKEGA vajenca, starega od 14 do 15 let, sprejme trgovina Via Concordia št. 23 1392

STROJNIK se išče za Lanzovo vročeparno lokomobilo s pregreto paro. Reflektanti, ki so opravljali tudi električne motorje, imajo prednost. Plača po dogovoru. Ponudbe na: Parno žago Jos. Lavrenčič v Postojni. 1378

TRGOVINA z mešanim blagom eventuelno tudi hišica se proda takoj. Mesečni izkupiček 10.000 L. Naslov pove goriška uprava. 1372

POSTENO dekle dobi službo v gostilni Via S. Lazzaro št. 7. 1387

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

Danes je po dolgi in mučni bolezni zatisnil svoje oči

VIKTOR VESELLI

župnik v Lokvi na Krasu

Globoko užaloščeni in potrti neizmerne žalosti brat **Josip**, šolski nadzornik, **sestra, svakinja Gilda, svak, nečaki** in **ostali sorodniki** naznanjajo to tužno vest vsem sobratom, prijateljem in znancem.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 1. oktobra ob 14. uri iz mrtvašnice mestne bolnice.

TRST, 29 septembra 1925.

Pogr. podjetje Nuova Impr. Corso V. E. III, 47.

V največji žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naša nad vse ljubljena mati, stara mati, sestra, teta itd. gospa

Karolina Faganelli

roj. Pavletič

po dolgi in mučni bolezni danes ob 15. uri mirno v Gospodu zaspala v 65. letu.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v četrtek ob 9.30 izpred hiše žalosti št. 135 na tukajšnje pokopališče.

MIREN, 29. septembra 1925.

Žalujoči ostali.

KRONE po 2.15

plačuje 62

ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2

prvo nadstropje

Pazite na naslov! Pazite na naslov!

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

uraduje v svoji lastni hiši

ulica Torrebianca 19, I. nadst.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema „Dinarje" na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.

Davek od vlog plača zavod sam.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Na razpolago varnostne celice (safe)

Uradne ure za stranke od 8½ do 13 in od 16 do 18

Ob nedeljah je urad zaprt.

Štev. telef. 25 - 67.

Najstarejši slov. denarni zavod

PODLISTEK

E. PHLILIPS OPPENHEIM:

Čuden slučaj gospoda Jocelyna Thewa

Prevel France Magajna.

Anglež se je zganil in vstal s svojega udobnega sedeža. Bil je razmeroma še mlad mož, ki še ni povsem dosegel srednje starosti, prijetnega obraza, malce trpkih usten in ostrih sivih oči. V začetku vojne je bil poslan iz Scotland Yarda k britiškemu poslaništvu v Zedinjenih državah, da tam sodeluje pri nekem gotovem delu. Do sedaj ni imel še posebnih prilik v službi niti ni dosegel še posebno briljantnih uspehov, in kakor je vse kazalo, je tudi na njuno sedanjo ekspedicijo legal mrzel mrak neuspeha.

«Vi ne verjamete tedaj nič bolj kot jaz, da bodo našli tiste listine, ki jih iščeva, ko bodo neki nama poznan zabojček odprli v uradu ministrstva za zunanje stvari v Londonu?»

«Ne, gospod, jaz ne verjamem. Prepričan sem čimdalje bolj, da igrajo velikansko igro prevare nad nami. To je vzrok, da me ta najina pot tako vznemirja. Pripravljen sem staviti z vami za najboljšo pojedino, kar ste jih še imeli v hotelu Delmonico ali pa v vašem londonskem Savoju, da zabojček z zlomljenimi pečati, ki je napravil tako vznemirjenje med nami, ne vsebuje niti ene tistih listin, ki jih tako iščemo. To ni nič drugega kot prevara teh prokleth Tevtonov, ki hočejo, da bi ji verjeli. Zato so zlomili nekatere pečate in zato je oni starec taval okoli kakor kokoš, ki je izgubila eno svojih piščet. Oni hočejo, da verjamemo mi, da so listine v zabojčku, da bomo zato prenehali z iskanjem, medtem bi jih oni neovirano prenesli iz dežele. Priznavam, gospod Crawshay, da ste vi vcepili v Halifaxu to prepričanje v moje možgane. Ampak doslej nisem mogel te sugestije mirno pogoltniti, zdaj pa, ko naju Downs ni čakal na postaji, se mi jasno predočuje. Žezdaj sem prepričan, da ste imeli vi prav.»

«Midva bi se morala menda ločiti,» je dejal Anglež. «Jaz bi moral odpotovati v New York, vi pa sem. Na drugi strani pa, kakor veste, so vsi dokazi, ki sva jih nabrala, kazali, da je v Chicagu glavni stan cele organizacije.»

«Seveda,» je priznal Američan. «Pa še neka druga točka je tudi tu. Če bi se izkazalo, da je ta neznanec, ki je njihovo nalogo prevzel nase, sam Jocelin Thew, tedaj bi hotel staviti, da je svoje načrte udejstvoval iz Chicaga. On pozna vse tajne poti mesta, oziroma poznal jih je kakor podgana. Oh, čudna stvar bi bila, da bi mu po vseh teh letih vendar enkrat natknili zapestnice na roke!»

«Ne razumem povsem,» je menil Crawshai, «kako more taka osebnost kot je ta Jocelyn Thew biti zapletena v take vrste afero. Nemci in Avstrijci v Washingtonu so na glasu, da so skrajno natančni z ozirom na stanje njihovih agentov in po vrh vsea je on popoln novinec v mednarodnih zadevah. Iz tistega, kar ste mi povedali o Jocelnynu Thewu, sklepam, da je neke vrste modern pustolovec, ki hrepeni po boju, ne pa da je to oseba, ki bi z uspehom vršila naloge tajne službe.»

«Ne bojte se,» je odvrnil Hobson. «Jocelyn Thew je zmožen figurirati na vsakem evropskem dvoru in zamore se postaviti po robu koteremukoli zvitežu v vašem poslaništvu. O njegovi rodbini ni ničesar znanega, pripovedujejo pa, da je bil njegov oče neki angleški aristokrat in kot tak izgleda tudi sam.»

«Vi sami ste ga imenovali zločinca in to že, ko ste prvič govorili o njem», je opomnil Crawshay svojega tovariša.

«Brez vsakega dvoma je on v srcu zločinec,» je izjavil Američan s poudarkom.

«Ali je bil že kdaj v ječi?»

«Ne; sreču ima kot sam satan. V New Yorku so vsi verjeli, da je on ustrelil Gravesa, pittsburgškega miljonarja. Najvišji komisar zatrjuje, da je Thew glavar bande, ki je na cesti Fourteenth kovala ponarejene novce, in v Baltimoru imam prijatelja, ki je vsak čas pripravljen priseči, da je on napravil načrt za tatvino Vandeloonovih draguljev, da, on je napravil načrt in ga tudi izpeljal. Toda kadar se pojavijo težkoče, ni nikoli Jocelyn tisti, ki je aretiran. On je najopolzlejša stvar na svetu.»

Vrata je odprl hotelski strežaj, ki je stoječ na strani, pustil v sobo drobnega, temnopoltnega moža, oblečenega v najmodernejši civilni obleki. Hobson je slednjemu takoj stisnil roko.

«Kapitan Downs, gospod,» je predstavljal. «To je moj prijatelj gospod Crawshay, ki je v službi britiškega poslaništva v tej deželi. Si bosta že pozneje stisnila roki. Zdaj imamo nujnejše opravilo in pred vsem nam boste odgovorili na neko vprašanje. Ste li vi odposlali to burzojavko ali je niste?»

Hobson je novodoašlecu dal zmečkani telegrafski list, ki ga je vzel iz žepa. Slednji je pogledal vsebino in zmajal z glavo